

ЧИННИКИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ

Окландер Т. О. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна)

Сучасний стан ринку освіти в Україні характеризується зростанням чисельності вищих навчальних закладів (ВНЗ) III та IV рівнів акредитації, в основному, за рахунок збільшення кількості вузів недержавної форми власності, які створили широку мережу представництв та філій не тільки в традиційних освітніх центрах держави, але і в невеликих містечках та районних центрах. При цьому кількість потенційних абітурієнтів суттєво не змінюється. Таке становище обумовлює посилення конкурентної боротьби між вищими навчальними закладами. Тому набувають актуальності заходи з підвищення якості та престижності навчання, формування мотивів щодо вступу до певного навчального закладу.

Чинниками, що є з одного боку каталізаторами розвитку вищої освіти, а з іншого її гальмують є загальні проблеми вищої освіти в Україні.

До загальних проблем вищої освіти, які обумовлюють необхідність модернізації системи підготовки економістів, слід віднести:

- 1) низький рівень народжуваності та низький рівень доходів населення, які зменшують кількість абітурієнтів;
- 2) велика кількість ВНЗ, що готують студентів за спеціальністю “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”;
- 3) недостатність державного фінансування для формування та підтримки необхідної матеріальної бази.

Тенденції розвитку вищої освіти характеризуються високим динамізмом, розширенням напрямків діяльності, збільшенням обсягів та асортименту освітніх послуг, що призводить до необхідності подальшої активізації навчального процесу з впровадженням нових технологій навчання, інформатизації, посиленням самостійної і практичної підготовки студентів.

Намагання досягти світових стандартів підготовки студентів обумовлює необхідність встановлення відповідних параметрів якості у роботі кафедри економіки підприємства. Дана обставина об’єктивно вимагає комплексного удосконалення її діяльності.

Звичайно виділяють три складові якості освіти:

- зміст викладання;
- технології навчання і виховання;
- ступінь підготовленості студента до засвоєння матеріалу.

Проявою якості навчального процесу підготовки економістів є такі ознаки:

- наявність затверджених у встановленому порядку навчальних планів, графіків навчального процесу, робочих програм з дисциплін та їх відповідність вимогам стандартів;
- відповідність елементів навчального процесу затвердженим планам і програмам;
- комплектність і достатність методичного забезпечення по дисциплінах;
- достатність, регулярність і рівень організації поточного контролю якості знань студентів, їх задоволеністю якістю навчального процесу.

Більшість студентів, що навчаються за спеціальністю “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”, вчаться на контрактній основі. Тобто студенти у повному розумінні слова є покупцями освітніх послуг. Тому з позицій маркетингового підходу, сутність якого полягає в орієнтації на споживача, якість роботи викладача повинна визначатися за допомогою систематичних соціологічних досліджень.

В практиці господарювання економіст будівельного підприємства — це фахівець, який відповідає за оптимізацію економічних розрахунків, забезпечує економічну конкурентоспроможність, стійкий фінансовий стан підприємства. Саме економіст розраховує економічні показники діяльності підприємства, і в ідеалі, доводить до логічного завершення кругообіг капіталу. Економічна діяльність поєднує економічні закони і закони соціуму, її розвиток вимагає поєднання багатьох наукових дисциплін, створює ефективну систему ринкової взаємодії продавців і покупців.

В процесі підготовки економістів має існувати максимально об’єктивна система оцінки діяльності викладачів. Одна з частин цієї системи - оцінювання викладача самими студентами із дотриманням певних правил його проведення та забезпечення конфіденційності.

Крім того, важливим компонентом підвищення професійного рівня викладачів має бути використання сучасних технологій освіти. Поширення інтерактивних методів навчання із застосуванням сучасних інформаційних технологій також є необхідною умовою формування сучасного викладача.

Для підвищення кваліфікації викладачів важливими є програми стажування. Крім того, важливим компонентом підвищення професійного рівня викладачів має бути знання хоча б однієї з іноземних мов. На кафедрі розробляється програму розвитку викладацького складу. Кожен суттєвий результат діяльності викладачів, особливо коли він знаходиться за межами їх посадових обов’язків має бути морально та матеріально підкріплений.